

Dünya daha da güclənmiş Türkiyə görəcək

Böyük fəlakətlər dövlətlər üçün həm də böyük sınaqdır, imtahandır. Həm də yalnız həmin fəlakətlərin, faciələrin baş verdiyi ölkə üçün yox, dünyanın, insanlığın imtahanıdır. Fevralın 6-sı günü Türkiyəni sarsıdan zəlzələlərdən sonra bir sıra ölkələr yalnız başsağlığı vermədilər, eyni zamanda öz yardımlarını təklif etdilər. Qardaş ölkəyə ilk uzanan əl isə, təbii ki, Azərbaycanın oldu. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, fevralın

6-da baş verən təbii fəlakətin nəticələrinin aradan qaldırılması məqsədilə qardaş Türkiyənin zəlzələ bölgəsinə dərhal yardım göstərilməsi ilə bağlı təxirəsalınmaz tədbirlər həyata keçirildi. Humanitar yardım dolu təyyarələr, yük avtomobilləri qardaş ölkəyə yola salındı. Fövqəladə Hallar Nazirliyinin xüsusi riskli xilasetmə qrupu ilk günlərdən zəlzələ nəticəsində dağıntılar altında qalmış insanların haraylarına yetmək üçün getdi.

Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və göstərişlərinə uyğun olaraq, Bakı və digər şəhərlərdə, eləcə də Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən tibb müəssisələri Türkiyədə baş vermiş zəlzələdə zərərçəkmiş şəxslərin müalicəsi üçün hazır vəziyyətə gətirildi.

Azərbaycandan Türkiyəyə humanitar yardım təyyarəsi fevralın 20-dək hər gün göndərilməkdə davam edəcək.

Bir yumruq, bir ürək, bir can

Dünya daha da güclənmiş Türkiyə görəcək

Əsrin fəlakəti... Bu iki kəlmənin özündə ağır mənəvi yük, bitib-tükənməz ağırlar, sonsuz həyəcan var. Ona görə ki, tarix heç bir əsrdə düz, hamar, rahat yolla keçib getməyib. Təbii fəlakətlər də, münaqişələr də, müharibələr də çox olub. Yüz il boyunca çox faciəli hadisələrə şahidlik edir zaman.

Əsrin fəlakəti deyəndə isə faciənin böyüklüyünü dərk etmək mümkündür. Ancaq söz nə qədər güclü, qüdrətli olsa da, bəzən olanları ifadə etməkdə aciz qalır, gücsüz görür. Fevralın 6-da qardaş ölkə Türkiyədə zəlzələlərin gətirdiyi faciələri də olduğu kimi təsvir etməkdə sözlər, kəlmələr acizdir...

Fevralın 6-da Türkiyənin Hatay, Qaziantep, Kilis, Osmaniye, Malatya, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbəkir, Adana və Kahramanmaraş əyalətlərində yaşayanlar da sabaha ümidli idilər. Çoxları doğma evində, isti ocağında ailə üzvləri, yaxın qohumları, ya da otaq yoldaşları ilə başlarına gələcək fəlakətlərdən xəbərsiz qarşılaşmışdılar həmin gecəni... Bəlkə də bir-birlərinə gələcəklə bağlı arzularından, planlarından danışmışdılar. Ya da gələcək deyib heç çox da uzağa getməmişdilər. Elə gəlmiş o gecənin açılacaq sabahında görməli olduqları işlərini söyləmişdilər bir-birlərinə. O vilayətlərdə - şəhərlərdə, rayonlarda neçə-neçə ata-ana körpəsini şirin dillə dindirib gülmüşdü, neçə-neçə məktəbli müəllimlərinin verdikləri ev tapşırıqlarını yerinə yetirib kitab-dəftərlərini çantalarına yığıb sabah çiyinlərinə aşırıb məktəbə getmək fikri ilə yataqlarına girmişdi. Hələ toylarının səsləri qulaqlardan getməmiş gənc ailələr, qocalıqlarını doğmalarının əhatəsində rahat keçirmək, övladlarına baxıb fərəhlənmək, nəvələri ilə oynamaq istəyən ahıllar vardı. Amma sən saydığını say... Səhə-rəyaxın yer yerindən oynadı, baş verən təbii fəlakət onların hamısının həyatını alt-üst etdi.

Fevralın 6-da yerli vaxtla saat 04:17-də Türkiyənin cənub-şərqində 7.7 bal gücündə zəlzələ baş verdi. Zəlzələnin ocağı Kahramanmaraş şəhərinin Pazarcık rayonu ərazisində 7 km dərinlikdə idi. Daha sonra saat 13:24-də Elbistan rayonunda 7,6 bal gücündə iki zəlzələ, fevralın 7-də Adıyaman şəhərinin Gölbaşı rayonunda 5,3 bal gücündə daha bir zəlzələ

lənə oldu. Episentri Kahramanmaraş şəhərində yerləşən zəlzələ isə 7.4 bal gücündə idi. Türkiyənin on vilayətində dağıntılar yaradan təbii fəlakət nəticəsində 35 mindən çox insan həlak oldu, minlərlə adam xəsarət aldı.

Zəlzələ nəticəsində Hatay, Qaziantep, Kilis, Osmaniye, Malatya, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbəkir, Adana və Kahramanmaraş əyalətlərində dəhşətli dağıntılar baş verdi, binalar yerləyeksan oldu. Evlər dağıldı, ocaqlar söndü. Elə ailələr oldu ki, bir üzvü də həyatda qalmadı. Özü sağ çıxanlar oldu ki, doğması dağıntılar altında gözlərinin qabağında can verdi. Hələ də uçunlar arasında əzizlərini haraylayanlar var. Yalnız insanlar qalmadı o uçan evlərin altında, həm də neçə-neçə arzular, xeyallar, xatirələr qaldı... Unudulmayacaq ağırlardır, yaddan çıxmayacaq dərdlərdir...

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan "Əsrin fəlakəti" adlandırılan zəlzələlərin gündəliyi ilə bağlı keçirilən Nazirlər Kabinetinin iclasından sonra verdiyi açıqlamalarda diqqətə çatdırdı: "Dünyadakı bütün mütəxəssislərin yekdil rəyi ilə zəlzələlərin böyüklüyü və dağıdıcılığı müstəsna təbii hadisə kimi qəbul edilir".

"Əsrin fəlakəti" olaraq xarakterizə edilən zəlzələlərin Kahramanmaraşda son əsrdə baş verən ən dəhşətli hadisə olduğunu Birləşmiş Millətlər Təşkilatı (BMT) Baş katibinin humanitar məsələlər və fəvqəladə yardım üzrə koordinatoru Martin Qriffits də vurğuladı.

Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu və Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovla birlikdə Kahramanmaraşda keçirilən Fəlakət Koordinasiya Toplantısından sonra açıqlama verən M.Qriffits bildirdi: "Zəlzələnin episentri olan bu yerdə baş verən ardıcıl zəlzələlər son əsrdə regionda baş verən ən dəhşətli hadisədir".

Həm Türkiyənin, həm də zəlzələdən zərərçəkmiş bölgələrdə kömək üçün bölgəyə gələn beynəlxalq axtarış-xilasetmə qruplarının işlərinə diqqət çəkən BMT Baş katibinin humanitar məsələlər və fəvqəladə yardım üzrə koordinatoru bildirdi: "Bu ağır günlərdə burada gördüyünüz axtarış və xilasetmə işləri, yardım fəaliyyətləri - bu fəlakətə Türkiyə və beynəlxalq arenadan gələn yardım reaksiyası bənzərsizdir. Dünyanın 100-dən çox ölkəsi zəlzələ səbəbilə Türkiyəyə yardım göndərdi, dağıntılar altında qalanları xilas etmək üçün bir

çox ölkə axtarış-xilasetmə işlərinə qatıldı. Təbii ki, bundan daha çoxuna ehtiyac var. Fəlakət bölgələrinə daha çox beynəlxalq yardımın çatdırılması üçün lazımı səyləri davam etdiririk".

Qeyd edək ki, böyük fəlakətlər dövlətlər üçün həm də böyük sınaqdır, imtahanıdır. Həm də yalnız həmin fəlakətlərin, faciələrin baş verdiyi ölkə üçün yox, dünyanın, insanlığın imtahanıdır. Fevralın 6-sı günü Türkiyəni sarsıdan zəlzələlərdən sonra bir sıra ölkələr yalnız başsağlığı vermədilər, eyni zamanda öz yardımlarını təklif etdilər. Qardaş ölkəyə ilk uzanan əl isə, təbii ki, Azərbaycanın oldu. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, fevralın 6-da baş verən təbii fəlakətin nəticələrinin aradan qaldırılması məqsədilə qardaş Türkiyənin zəlzələ bölgəsinə dərhal yardım göstərilməsi ilə bağlı təxirəsalınmaz tədbirlər həyata keçirildi. Humanitar yardım dolu təyyarələr, yük avtomobilləri qardaş ölkəyə yola salındı. Fəvqəladə Hallar Nazirliyinin xüsusi riskli xilasetmə qrupu ilk günlərdən zəlzələ nəticəsində dağıntılar altında qalmış insanların haraylarına yetmək üçün getdi.

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı və göstərişlərinə uyğun olaraq, Bakı və digər şəhərlərdə, eləcə də Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən tibb müəssisələri Türkiyədə baş vermiş zəlzələdə zərərçəkmiş şəxslərin müalicəsi üçün hazır vəziyyətə gətirildi.

Azərbaycandan Türkiyəyə humanitar yardım təyyarəsi fevralın 20-dək hər gün göndərilməkdə davam edəcək.

Məsafələr uzaq olsa da, hər bir azərbaycanlı türkiyəli bacı-qardaşlarının yaşadığı fəlakətin, üzləşdikləri faciələrin ağırlarını, problemlərini yaxından hiss edirlər. Hər kəs əlindən gəldiyi, imkanı yetdiyi qədər yardım edir.

Fəlakət böyük olanda yalnız gətirdiyi bəlalər böyük olmur. Elə sınaqları da böyük olur. Bu gün qardaş ölkə Türkiyə də əsrin fəlakətinə sinə görür. Bir gözündə qüسسə, kədər, gözyaşları, birində isə qətiyyət, inam, ümid var. Çünki böyük dövlətin hər zaman, lap elə ən ağır dəqiqələrinə də əzmi, qətiyyəti, inamı və ümidi olmalıdır. Olmasaydı, bu qədər böyük, güclü olmazdı Türkiyə. Türkiyə, şübhəsiz ki, bu fəlakətdən də çıxacaq. Dünya daha da güclənmiş Türkiyə görəcək.

**Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"**